

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 5

Pamantayan Para sa Baitang 5	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa masusing pagsusuri sa pagpapahayag, pagganap ng tungkulin na may pananagutan at pagsasabuhay ng mga ito tungo sa masaya, mapayapa at maunlad na pamumuhay para sa sarili/ mag-anak, kapwa/ pamayanan, bansa/ daigdig at Diyos.
-------------------------------------	---

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Pananagutang Pansarili at Mabuting Kasapi ng Pamilya – Unang Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mapanuring pag-iisip (<i>Critical thinking</i>) 2. Katatagan ng loob (<i>Fortitude</i>) 3. Pagkabukas isipan (<i>Open-mindedness</i>) 4. Pagmamahal sa katotohanan (<i>Love of truth</i>) 5. Pagkamatiyaga (<i>Perseverance</i>) 6. Pagkamapagpas ensiya/ Pagkamapagtiis (<i>Patience</i>) 7. Pagkamahinahon (<i>Calmness</i>) 	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkakaroon ng mapanuring pag-iisip sa pagpapahayag at pagganap ng anumang gawain na may kinalaman sa sarili at sa pamilyang kinabibilangan	Nakagagawa ng tamang pasya ayon sa dikta ng isip at loobin sa kung ano ang dapat at di-dapat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Napahahalagahan ang katotohanan sa pamamagitan ng pagsusuri sa mga: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. balitang napakinggan 1.2. patalastas na nabasa/narinig 1.3. napanood na programang pantelebisyon 1.4. nabasa sa internet 	EsP5PKP – Ia- 27	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa, May Halaga 2. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2005. Halika, Sama Ka Kaibigan 3. Kagandahang Asal At Wastong Pag-Uugali 4 (Batayang Aklat). 1999. pp. 76-87, 124-125.* 4. Magandang Asal 4 (Batayang Aklat). 2000. pp.60-63, 68-72.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 4 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.39-44.* 6. ALS Accreditaion and Equivalency Learning Material. BALS. 2013.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
8. <i>Pagkamatapat (Honesty)</i>					Mapanuring Mambabasa Ka Ba? 7. ALS Accreditaion and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Paano Maging Isang Matalinong Tagapakinig.
		2. Nakasusuri ng mabuti at di-mabuting maidudulot sa sarili at miyembro ng pamilya ng anumang babasahin, napapakinggan at napapanood 2.1. dyaryo 2.2. magasin 2.3. radyo 2.4. telebisyon 2.5. pelikula 2.6. Internet	EsP5PKP – Ib - 28	MISOSA 4 Wastong Pagbabahagi ng Impormasyon.	
		Naisasabuhay ang pagkakaroon ng tamang pag-uugali sa pagpapahayag at pagganap ng anumang gawain.	3. Nakapagpapakita ng kawilihan at positibong saloobin sa pag-aaral 3.1. pakikinig 3.2. pakikilahok sa pangkatang gawain 3.3. pakikipagtalakayan 3.4. pagtatanong 3.5. paggawa ng proyekto (gamit ang anumang technology tools) 3.6. paggawa ng takdang-aralin 3.7. pagtuturo sa iba	EsP5PKP – Ic-d - 29	1. FL-EP. Baitang 5. Aralin 5 – Kinabukasan, Paglaanan, p. 109. 2. MISOSA 6 Pagpapaliwanag ng Karunungan.
		4. Nakapagpapakita ng matapat na paggawa sa mga proyektong pampaaralan	EsP5PKP – Ie - 30	1. MISOSA 4 Pagiging Tapat at Paggawa ng Tama. 2. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 35-40.*	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Katapatan, Sandigan ng Katotohanan. Aralin 1.
			5. Nakahihikayat ng iba na maging matapat sa lahat ng uri ng paggawa	EsP5PKP – Ie - 31	1. MISOSA 4 Pagiging Marangal. 2. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 13-16. 3. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 35-40.* 4. INFED Modules. BALS. Ang Tinapay ni Marianne.
			6. Nakapagpapatunay na mahalaga ang pagkakaisa sa pagtatapos ng gawain	EsP5PKP – If - 32	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 172-176. 2. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 120-124.*
			7. Nakapagpapakita ng kawilihan sa pagbabasa/pagsuri ng mga aklat at magasin 7.1. nagbabasa ng diyaryo araw-araw 7.2. nakikinig/nanonood sa telebisyon sa mga "Update" o bagong kaalaman 7.3. nagsasaliksik ng mga artikulo sa internet	EsP5PKP – If-g - 33	1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa, May Halaga. 2. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 64-65.*
			8. Nakapagpapahayag nang may katapatan ng sariling opinyon/ideya at saloobin tungkol sa mga sitwasyong may kinalaman sa sarili at pamilyang kinabibilangan	EsP5PKP – Ig - 34	1. MISOSA 5 Katapatan sa Pakikitungo sa Kapwa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			Hal. Suliranin sa paaralan at pamayanan		2. Ulliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 35-40.*
		Naisasagawa ang mga kilos,gawain at pahayag na may kabutihan at katotohanan	9. Nakapagpapahayag ng katotohanan kahit masakit sa kalooban gaya ng: 9.1. pagkuha ng pag-aari ng iba 9.2. pangongopya sa oras ng pagsusulit 9.3. pagsisinungaling sa sinumang miyembro ng pamilya, at iba pa	EsP5PKP – Ih - 35	1. MISOSA 4 Pagsasabi ng Totoong Nangyari. 2. Ulliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 79-84.*
			10. Nakapaghihinuha na nakapagdudulot ng kabutihan sa pagsasama nang maluwag ang pagsasabi nang tapat	EsP5PKP – Ii - 36	1. MISOSA 4 Pagiging Tapat at Paggawa ng Tama. 2. MISOSA 5 Matapat na Pakikitungo sa Kapwa; Katapatan sa Pakikitungo sa Kapwa. 3. Ulliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 79-84.* 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Katapatan, Sandigan ng Katotohanan. Aralin 2.
II. Pakikipagkapwa- tao - Ikalawang Markahan					
1. Pagmamalasakit sa kapwa (Concern for others)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pakikipagkapwa- tao at pagganap ng mga inaasahang hakbang,	Naisasagawa ang inaasahang hakbang, kilos at pahayag na may paggalang at pagmamalasakit para sa	11. Nakapagsisimula ng pamumuno para makapagbigay ng kayang tulong para sa nangangailangan 11.1. biktima ng kalamidad 11.2. pagbibigay ng babala/impormasyon kung may bagyo, baha, sunog, lindol, at	EsP5P – IIa –22	1. MISOSA 5 Pagbibigay ng Tulong Para sa Nangangailangan; Kusang Pagbibigay ng

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<ul style="list-style-type: none"> 2. Pagkamahabagin (Compassion) 3. Pagkakawang gawa (Charity) 4. Pagkamagalang (Respectful) 	<p>pahayag at kilos para sa kapakanan at ng pamilya at kapwa</p>	<p>kapakanan at kabutihan ng pamilya at kapwa</p>	<p>iba pa</p>		<ul style="list-style-type: none"> Tulong. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 7-17, 27-31.* 3. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Saklolo. 4. Basic Literacy Learning Material. (BALS). 2013. Mitsa ng Gulo 5. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Laging Handa sa Panahon ng Sakuna. Aralin 1-4. 6. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 79-81.
			<p>12. Nakapagbibigay-alam sa kinauukulan tungkol sa kaguluhan, at iba pa (pagmamalasakit sa kapwa na sinasaktan/kinukutya/binubully)</p>	<p>EsP5P – IIb – 23</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 5 Pagbibigay Impormasyon sa Ikaaayos ng Pamayanan. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro) 1999. pp.115-120.* 3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Babae Huwag Kang Papayag.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Aralin 3.
			13. Nakapagpapakita ng paggalang sa mga dayuhan sa pamamagitan ng: 13.1. mabuting pagtanggap/pagtrato sa mga katutubo at mga dayuhan 13.2. paggalang sa natatanging kaugalian/paniniwala ng mga katutubo at dayuhang kakaiba sa kinagisnan	EsP5P – IIc – 24	1. MISOSA 4 Paggalang sa Kultura ng Iba't Ibang Pangkat ng Tao. 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Ipagdiwang Natin Ang Pagkakaiba ng Ating Kultura. 3. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Magandang Daigdig ng Ating Mga Katutubong Kapatid.
5. Paggalang sa opinyon ng ibang tao (<i>Respect for other people's opinion</i>)			14. Nakabubuo at nakapagpapahayag nang may paggalang sa anumang ideya/opinion	EsP5P – IIId-e – 25	1. FL-EP. Grade 5. Aralin I – Paano na ang Kinabukasan
			15. Nakapagpapaubaya ng pansariling kapakanan para sa kabutihan ng kapwa	EsP5P – IIIf – 26	1. MISOSA 4 Paggawa nang may Komitment 2. MISOSA 5 Pangangailangan ng Iba Tugunan ng Tapat.
			16. Nakapagsasaalang-alang ng karapatan ng iba	EsP5P – IIg – 27	MISOSA 4 Paggalang sa Karapatan sa Pagmamay-ari; Pagbabalik sa May-Ari

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					ng mga Bagay na Hiniram.
			17. Nakikilahok sa mga patimpalak o paligsahan na ang layunin ay pakikipagkaibigan	EsP5P – IIh – 28	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Sumusunod sa mga Tuntunin ng Laro. MISOSA 6 Maging Isport sa Paglalaro. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.68-72.*
			18. Nagagampanan nang buong husay ang anumang tungkulin sa programa o proyekto gamit ang anumang teknolohiya sa paaralan	EsP5P – IIi – 29	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Paggawa nang may Mataas ang Kalidad MISOSA 5 Mga Samahan Ayon sa Hilig o Interes.
III. Pagmamahal sa Bansa at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa – Ikatlong Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> Pagmamahal sa Bansa <ol style="list-style-type: none"> Pagkakaroon ng Disiplina <i>(Discipline)</i> Pananagutan <i>(Responsibility/ Accountability)</i> Pagmamalasakit at Pagsasakripisyo 	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan nang pagpapakita ng mga natatanging kaugaliang Pilipino, pagkakaroon ng disiplina para sa kabutihan ng lahat, komitment at pagkakaisa bilang tagapangalaga ng kapaligiran	Naisasagawa nang may disiplina sa sarili at pakikiisa sa anumang alituntuntunin at batas na may kinalaman sa bansa at global na kapakanan	<ol style="list-style-type: none"> Nakapagpapakita ng mga kanais-nais na kaugaliang Pilipino <ol style="list-style-type: none"> nakikisama sa kapwa Pilipino tumutulong/lumalahok sa bayanihan at palusong magiliw na pagtanggap ng mga panauhin 	EsP5PPP – IIIa – 23	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Paghanga sa Kultura ng Iba't Ibang Rehiyon; Paggalang sa Kultura ng Iba't Ibang Pangkat ng Tao. MISOSA 5 Mahusay ng Pakikisama. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. 2003.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
sa Bansa (Heroism and Appreciation of Heroes) 1.4. Kamalayang Pansibiko (Civic Consciousness)					Kapwa Ko, Mahal Ko. 4. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ako’y Pilipino. Aralin 2. 5. BALS Video. I’m Proud to be a Filipino. Bayanihan. 6. BALS Video. Ito ang Aking Kultura. Kultura. 7. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ito Ang Ating Kultura.
			20. Nakapagpapamalas ng pagkamalikhain sa pagbuo ng mga sayaw, awit at sining gamit ang anumang multimedia o teknolohiya	EsP5PPP – IIIb – 24	MISOSA 5 Mga Samahan ayos sa Hilig o Interes.
			21. Napananatili ang pagkamabuting mamamayang Pilipino sa pamamagitan ng pakikilahok	EsP5PPP – IIIb – 25	Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro) 1999. pp. 68-72.*
			22. Nakasusunod ng may masusi at matalinong pagpapasiya para sa kaligtasan Hal. 22.1. paalala para sa mga panoorin at babasahin 22.2. pagsunod sa mga alituntunin tungkol sa pag-iingat sa sunog at paalaala kung may kalamidad	EsP5PPP – IIIc – 26	1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa 2. Road Safety Education Modules, May Halaga 3. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 123-135.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					4. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 7-31, 51-62.*
<p>2. Likas-kayang Pag-unlad (<i>Sustainable Development</i>)</p> <p>2.1. Kasipagan (<i>Industriousness</i>)</p> <p>2.2. Pagmamalasakit sa kapaligiran (<i>Care of the environment</i>)</p>		<p>Naisasabuhay ang pagkakaisa at komitment bilang responsableng tagapangalaga ng kapaligiran</p>	<p>23. Nakapagpapakita ng magagandang halimbawa ng pagiging responsableng tagapangalaga ng kapaligiran</p> <p>23.1. pagiging mapanagutan</p> <p>23.2. pagmamalasakit sa kapaligiran sa pamamagitan ng pakikiisa sa mga programang pangkapaligiran</p>	<p>EsP5PPP – IIId – 27</p>	<p>1. MISOSA 4 Programang Clean and Green</p> <p>2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program, 2009 Episode 16</p> <p>3. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2005. Hawak Ko Ang Kinabukasan Mo</p> <p>4. Road Safety Education Module. Edukasyong Pagpapakatao. pp. 29-36, 37-42, 48-52, 53-59, 60-67.</p> <p>5. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 10-18.*</p> <p>6. Pilipino sa Ugali at Asal 5(Patnubay ng Guro). 1999. pp.1-6.*</p> <p>7. Basic Literacy Learning material</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					(BALS). 2013. Kapaligiran: Pahalagahan. Pagyamanin. 8. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Mga Yaman ng Mundo.
			24. Napatutunayan na di-nakukuha sa kasakiman ang pangangailangan 24.1. pagiging vigilant sa mga illegal na gawaing nakasisira sa kapaligiran	EsP5PPP – IIIe– 28	1. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.1-6, 32-37.* 2. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Bantayan, Labanan... Sakit ng Kapaligiran.
			25. Nakikiisa nang may kasiyahan sa mga programa ng pamahalaan na may kaugnayan sa pagpapanatili ng kapayapaan 25.1. paggalang sa karapatang pantao 25.2. paggalang sa opinyon ng iba 25.3. paggalang sa ideya ng iba	EsP5PPP – III f – 29	1. MISOSA 5 Mga Karapatang Pantao, Igalang at Pahalagahan. 2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instructional (RBI) Program. 2009. Episode 11, 19. 3. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Bawat Karapatan May

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Katumbas na Tungkulin. 2003. 4. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika IV. Karapatan Ko, Karapatan Mo. 2003. 5. Edukasyong Pagpapakatao. Teaching Guide on Financial Literacy Baitang 6. pp. 132-136. 6. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 75-83.* 7. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 109-114.*
3. Pandaigdigang Pagkakaisa (<i>Global Solidarity</i>) 3.1. Kapayapaan at Kaayusan (<i>Peace and Order</i>)			26. Nakalalahok sa pangangampanya sa pagpapatupad ng mga batas para sa kabutihan ng lahat 26.1. pangkalinisan 26.2. pangkaligtasan 26.3. pangkalusugan 26.4. pangkapayapaan 26.5. pangkalikasan	EsP5PPP – IIIg – 30	1. MISOSA 5 Mga Nagaganap na Nakawan, Ilegal na Pasugalan, at Iba Pang Krimen, Ipagbigay-alam 2. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Kalusugan, Susi sa Kaularan. 2003.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					<ol style="list-style-type: none"> 3. Road Safety Education Module. Edukasyong Pagpapakatao. pp. 10-14, 15-18, 19-22, 43-47. 4. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.32-37.* 5. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 1-10.* 6. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kapaligiran Natin: Alagaan!. Aralin 6.
			27. Nakagagawa ng isang proyekto gamit ang iba't ibang multimedia at technology tools sa pagpapatupad ng mga batas sa kalinisan, kaligtasan, kalusugan at kapayapaan	EsP5PPP – IIIg-h– 31	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Pagpapakita ng Kasiyahan sa Paggawa 2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program. 2009. Episode 6.
			28. Nakikiisa nang buong tapat sa mga gawaing nakatutulong sa bansa at daigdig	EsP5PPP – IIIh – 32	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.173-176.* 2. Ulihan 5

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					(Patnubay ng Guro). 1998. pp. 113-124.*
			29. Nakalilikha ng isang proyekto na nagpapakita ng pagtulong sa bansa at daigdig gamit ang iba't ibang technology tools	EsP5PPP – IIIi– 33	1. Basic Literacy Learning Materials 3 (BALS). 2005. May Kakayahan Ka Ba? 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material.2001. Pag-unlad ng Teknolohiya sa Komunikasyon.
IV. Pananalig at Pagmamahal sa Diyos; Paninindigan sa Kabutihan – Ikaapat na Markahan					
1. Pananalig at Pagmamahal sa sa Diyos (<i>Faith</i>) 2. Pag-asa (<i>Hope</i>) 3. Ispiritwalidad (<i>Spirituality</i>)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pananalig sa Diyos na nagbigay ng buhay	Naisasabuhay ang tunay na pasasalamat sa Diyos na nagkaloob ng buhay Hal. - palagiang paggawa ng mabuti sa lahat	30. Nakapagpapakita nang tunay na pagmamahal sa kapwa tulad ng: 30.1. pagsasaalang-alang sa kapakanan ng kapwa at sa kinabibilangang pamayanan 30.2. pakikiisa sa pagdarasal para sa kabutihan ng lahat 30.3. pagkalinga at pagtulong sa kapwa	EsP5PD - IVa-d – 14	1. MISOSA 5. Paggawa nang Mabuti, Paraan ng Pagpapakatao 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 91-101, 115-120.* 3. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 84-89.*
			31. Nakapagpapakita ng iba't ibang paraan ng pasasalamat sa Diyos	EsP5PD - IVe-i – 15	1. MISOSA 5 Obligasyon Ko, Tutuparin Ko. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 91-101.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 49-63.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSARI

antas ng kabuhayan	pang-ekonomiyang katayuan
dedikasyon	pag-uukol, pag-aalay, paghahandog ng oras o panahon, talino o anumang kakayahan para maisakatuparan ang isang gawain
dignidad	pagiging kagalang-galang, may dangal at karangalan bilang isang tao
disaster risk management	pangangasiwa ng paghahanda sa kapahamakan sa panahon ng kalamidad
etiko sa paggawa	wastong pamantayan sa paggawa
experiential learning	karanasan sa pagkatuto
kaisipang/kamalayang pampamuhunan (entrepreneurial spirit)	may kaalaman sa mga gawaing makadaragdag sa kabuhayan gaya ng pangangapital
kamalayan (awareness)	pagkakaroon ng kaalaman sa anumang bagay
kamalayang pansibiko (civic consciousness)	pagkakaroon ng kaalaman sa mga gawaing may kaugnayan sa pagpapabuti ng pamayanan o bansa
karapatang pantao	mga karapatang o bagay na dapat matamasa ng isang mamamayan
kasambahay	kasama sa bahay o kapamilya kadalasan
katatagan ng loob (fortitude)	mapanindigan
likas-kayang pag-unlad (sustainable development)	tamang paggamit at pangangasiwa sa mga likas yaman at pag-iingat sa mga ito para sa pangangailangan ng susunod na henerasyon
magiliw	malambing / malapit sa ...
makabuluhan	mahalaga , may pakinabang
makamtam	matamo/ makuha
mapanagutan (responsibility/ accountability)	alam na may dapat gawin o kayang magawa nang may komitment
mapanuring pag-iisip (critical thinking)	may kakayahang magsuri at mapag-aralan muna ang isang bagay bago magpasiya
mapagbantay (vigilant)	palaging handa, listo, maingat, mapagmatyag, pagiging matapang humarap o magsabi ng anuman para sa ikauunlad o ikabubuti

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSARI

masinop	matipid
masusi at matalinong pagpapasiya	ginamit ang mga pamanatyan sa wastong pagpapasiya bago magdesisyon
mataimtim	pormal at malalim na pagninilay
matalino/responsableng mamimili	mahusay na mamimili na ginagamit ang mga pamantayan sa pamimili at hindi napaloloko sa anumang bibilhin
mulat	nagising o natutuhan mula sa ...
nilikha ng Diyos	nilalang ng panginoon gaya ng kalikasan
pag-iimpok at matalinong pamamahala ng resources	edukasyon o kaalaman sa pagsasanib ng pagtitipid habang napamamahalaan ang anumang yaman (likas man o gawa ng tao at puhunan)
pagiging produktibo	pagiging kapakipakinabang – laging may nagagawa na ayon sa pinagkasunduan
Pagkabukas-isipan	mabuting pagtanggap ng anumang mungakahi o puna na makatutulong sa anumang gawain para sa ikabubuti nito
pagkabukas-palad	tumutulong nang walang alinlangan sa mga nangangailangan anumang panahon kalamidad o ...
pagkakaroon ng disiplina	maayos na pagkilos na naayon sa pamantayan ng lipunang ginagalawan
pagkamaabagin	pagkamaawain
pagkamahinahon	nakapagtitimpi sa lahat ng pagkakataon, hindi agad-agad nagagalit o nabibigla
pagkamasigasig	mapagpursigi o sinisikap gawin ang lahat ng makakaya
pagkamatapat	ipinakikita ang pagiging totoo at hindi nagsisinungaing ; naniniwla sa katotohanan
pagkatao	tunay na bumubuo sa pagiging isang nilalang bunga ng pakikipagkapwa o pakikisalamuha sa iba na naipakikita sa pagkilos, pagsasalita at pag-aksyon sa isang sitwasyon
paglinang	pagpapaunlad
pagmamahal sa kapwa/pagdama sa damdamin ng iba	pagpapakita at paggawa ng mabuti sa kapwa at pakikiramay sa kapwa . hal. kung malungkot , kung masaya
pagmamahal sa katotohanan	pinaniniwalaan at pinaninindigan ang lahat ng bagay batay sa tolong pangyayari o nangyayari at may ebidensya
pagpapamalas	pagpapakita

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSARI

pagpaparaya	inuuna ang kapakanan ng iba kaysa sarili
pagtitiwala sa sarili	aktibo, magiting na naipadarama ang damdamin, talento o kakayahan nang hindi nangingimi o nahihiya
pakikiangkop sa oras ng pangangailangan	kayang tumugon sa gitna ng mga hamon o problema sa ibat ibang pagkakataon
pakikibahagi sa pandaigdigang pagkakaisa	pagtugon sa pangangailangan di lamang ng sariling bansa kundi ng buong daigdig
pakikisalamuha	pakikipag-ugnayan , paglahok sa mga gawain ng iba ng may kasanayang makiangkop
pampublikong kagamitan	mga gamit para sa lahat na maaaring gamitin nang walang bayad
pananakot, pang-aapi	ang pananakit ng kapwa bata pisikal man o berbal ay isang anyo ng bullying, ang “bullying”, isang anyo ito ng paulit-ulit na pananakit o pang-aapi sa isang bata o tao
pananalig sa Diyos	paniniwala, pagtitiwala sa panginoon sa pamamagitan ng pagsunod sa kanyang mga kautusan para sa ibubuti ng lahat
pangangasiwa	pamamahala
pangkat-etniko	pangkat o grupo ng mga tao sa ibat ibang pamayanan na bumubuo sa bansa gaya ng mga Tagalog, Manobo, Ifugao
paninindigan sa kabutihan	ipinaglalaman kung ano ang tama at mabuti
positibong pagkilala sa sarili	magandang pagtingin at pagkakilala sa sarili na maaaring ipagmalaki at ibahagi sa kapwa
responsableng tagapangalaga ng kapaligiran	may komitment sa pangangasiwa ng kapaligiran para sa likas-tuluyang pag-unlad
sensitibo	nararamdaman ang pangangailangan o kailangang tugunan
talino	potensyal o natatanging kaalaman o kasanayan
tinatamasa	nakukuha , nagagawa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

CODE BOOK LEGEND

Sample: EsP10PB-IIIg-12.1

LEGEND		SAMPLE	
First Entry	Learning Area and Strand/ Subject or Specialization	Edukasyon sa Pagpapakatao	EsP 10
	Grade Level	Baitang 10	
Uppercase Letter/s	Domain/Content/ Component/ Topic	Ang Pagpapahalaga at Birtud	PB
			-
Roman Numeral <i>*Zero if no specific quarter</i>	Quarter	Ikatlong Markahan	III
Lowercase Letter/s <i>*Put a hyphen (-) in between letters to indicate more than a specific week</i>	Week	Ikapitong linggo	g
			-
Arabic Number	Competency	Nakapagpapaliwanag ng kahalagahan ng pangangalaga sa kalikasan	12.1

DOMAIN/ COMPONENT	CODE
Tungkulin Ko Sa Aking Sarili at Pamilya	PKP
Mahal Ko, Kapwa Ko	P
Para Sa Kabutihan ng Lahat, Sumunod Tayo	PPP
Paggawa ng Mabuti, Kinalulugdan ng Diyos	PD
Pagkilala at Pamamahala sa mga Pagbabago sa Sarili	PS
Ang Pagkatao ng Tao	PT
Ang Pagpapahalaga at Birtud	PB
Ang Pakikipagkapwa	P
Mga Isyu sa Pakikipagkapwa	IP
Ang Papel ng Lipunan sa Tao	PL
Ang Tungkulin ng Tao sa Lipunan	TT
Mga Kaugnay na Pagpapahalaga sa Paggawa	KP
Mapanagutang Pagpapalano ng Kursong Akademiko o Teknikal-Bokasyonal, Sining at Isports, Negosyo o Hanapbuhay	PK
Ang Moral na Pagkatao	MP
Ang Makataong Kilos	MK
Ang Aking Posisyon sa mga Isyung Moral	PI

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

REFERENCES

Borba, Michelle, *Building Moral Intelligence*, (USA: Jossey-Bass, 2001)

David, Isaacs, *Character Building, A Guide for Parents and Teachers*, (Ireland: Four Courts Press, 2001)

De Torre, Joseph M. *Social Morals The Church Speaks on Society*. 2nd ed. (Manila: Southeast Asean Science Foundation, 1987).

Department of Education, Culture and Sports, "Values Education Program Framework, The Seven Core and Corresponding Related Values," in *Values Education for the Filipino: 1997 Revised Version of the DECS Values Education Program*, (Pasig City: Department of Education, 1997)

Esteban, Esther, *Education in Values: What, Why and for Whom*, (Manila: Sinag-tala Publishers, Inc., 1989)

Landa, Jocano F., *Notion of Value Filipino Culture*, (Q.C.: Punlad Research House, 1992)

Landa, Jocano F., *Teaching Beyond Content*, (Q.C.: Great Books Trading, Inc., 1982)

Lickona, Thomas, *Stages of Moral Reasoning Raising Good Children*, (New York: Bantam Books, 1994)

Maritain, Jacques. *The Person and the Common Good*. (UK: University of Notre Dame Press, 1966).

Punzalan, Twila, *An Evaluation of the Implementation of BEC Values Integration Program*, (Manila: Philippine Normal University Center for Continuing Education and Educational Leadership, 2006).

Ramirez, Veronica, *The Six Core Moral Values*, (Philippines: University of Asia and the Pacific, 2007).

Shahani, Leticia Ramos, *A Values Handbook of the Moral Recovery Program*, (Quezon City: Vibal Publishing House, Inc., 2003).

"Thomas Aquinas on the Common Good." Accessed October 2, 2013. <http://www.hyoomik.com/aquinas/commongood.html>.